

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam. 7. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy óra 1 korona; negyedévre 3 korona. — Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Barázdák

Debreczen, május 31.

Érdekes cikk látott napvilágot a debreczeni munkapárt hivatalos organumában. Tisza István és Debreczen közötti iszonyat fogvaalkozik ez a cikk. Meg kell állapítanunk, hogy a cikk szerényhánysai nem teljesen jogosultak. Tagadhatatlan az, hogy Debreczen, külfölsenn pedig a magyar reformátusság sokkal adósa Tisza Istvánnak. El kell ösmernünk nekünk debreczenieknek, Tisza István nagy érdemeit a debreczeni egyetem létesítése körül. Ez mind helyes, ez mind így van. Mi mindég megbecsültük Tisza Istvánnak a magyar reformátusságért és Debreczenért vívott küzdelmét, — de ez a megbecsülés teljesen független a Tisza István szerencsétlen politikai elveitől, a melyekkel természetesen nem azonosíthatjuk magunkat.

Csak becsülés és elismerés illetheti meg érte a magyar reformátusságot és Debreczenet, hogy bármennyire is szeretik Tisza Istvánban a nagy egyházi politikust, ezen működését élesen el tudják választani államférfiúi munkásságától.

Igy áll a dolog a maga igazában. Valahányszor Tisza István úgy jön Debreczenbe, mint a magyar káivnista érdekek előharcosa, — záptojás helyett virágokkal fogadtuk. Mert mindenkinek meg kell adni a magáét. Tisza Istvánt, mint református egyházának egyik oszlopát, csak dicséret — mint politikust csak gáncs érheti. Így van ez helyesen és ez a tárgyilagosság legmesszebb menő határa.

Az ember gyarlóiság ugyan megnehezíti az ilyen éles disztinkciókat, has zemélyekről van szó: de Debreczen álláspontját, nemes elfogulatlan-ságát éppen ez a körülmény emeli óriási magasra. Mert azt csak nem lehet megkövetelni még a legkihűbb káivnistától sem, hogy Tisza István kedvéért elvtagadó legyen.

Az már bizony könnyen megesisik — hiszen gyarlók vagyunk mi emberek — hogy Tisza Istvánban sok-szor még mi debreczeniek sem látjuk meg azokat a nagy érdemeket, amelyek meg ellenségeink is el kell róla ösmerni. De hát csoda-e ez? Ugy-e, hogy nem. Bármennyire há-lásak is vagyunk mint reformátusok és debreczeniek Tiszának, azért tiltakozunk az ő politikája ellen. És ehhez jogunk van. Mert elsősorban mégis csak magyarok vagyunk és azután reformátusok és debreczeniek!

A béke.

Debreczen, május 31.

Meg van hát a béke! Vagy leg-
alább is az összes előjeleket tekintve
egy kis optimizmussal leszögezhetjük
konkluzióként ezt a megállapodást. —
Bár tekinthetnénk egy kis kétséggel
is a béke elé.

Ebben a mi országunkban, a föl-
specifikum az, hogy senkisen boldog,
amíg meg nem halt és minden felbo-
ruíhat még az utolsó percben, amíg
nem látjuk, nem merjük azt mondani,
hogy megvan az ellenzéki blokk, —
megvan e blokknak pártközi pro-
gramja, megvan e program alap-
ján a megegyezés a választójog dol-
gában. De minden jel arra vall és
minden nyilatkozat azt mondja, hogy
megvan, — mindenki bizonykodik,
hogy állja, amit vállalt, kellő meg-
bizásból vállalta s nincs ok attól tar-
tani, hogy valaki még deszavuuáthajja
s ezzel a megegyezést felboríthajja.
Olybá kell hát, olybá illik hát ven-
nünk, hogy a megegyezés megvan
s ezzel megvan a béke, legalább is
egyelőre az ellenzéken.

Ami már most a blokkprogram-
mot illeti, azt két szempontból kell
nézni. Először magában s mint az
ellenzéki összefogódzás plafonját, —
másfelől mint a nagy, az országos
béke számára való alapot.

A blokkprogramról egész bátran
megállapíthatjuk, hogy bizonyára
nem szentírás, bizonyára nem utolsó
fogalmazása és ne variatur szerkezete
annak, amit a nemzeti politika ma
Magyarország számára liberális, de-
mokratikus és polgári választójogot
megttervelhet. Maga a tény, hogy a
megegyezés létrejött s maga a tény,
hogy a nemzet legfontosabb reform-
problémája fölül az ellenzéki pár-
tok megértették egymást, mindeneset-
re érték és mindenképpen jól esik ne-
künk. Azt is örvendetesnek és ered-
ménynek kell vennünk, hogy e talál-
kozás nagyjában valóban a liberá-
lizmus, a demokrácia, a polgári vi-
lágfelfogás alapján történik. S végre
az is megnyugtató, hogy e találkozás
nem okoz félelmet, gyanut vagy ke-
serőséget a szervezett munkásságban
sem — úgy inondják, a szociáldemok-

raták főemberei a tervvel szemben
a tolerari posse opportunus felfogá-
sát vallják. Ez mind pozitív, nagy
eredmény — s ha a gyökeres bírá-
lat, az új népszámítás mihamarabb
nyilvánosságra kerülendő adat í s ál-
talában a két posznál teljesebb tá-
jékozódás azt mutatná, hogy a terv
ugy, ahogy ma van, megvalósíthatat-
lan, az nem volna szerencsétlenség,
nem jelentene felborulást, mert ugyan-
annak az animusnak, mely ezt a
mostani tervet létrehozta, nem lesz
nehéz a liberális demokráciának egy
mindenesetre életképebb szerkezté-
ben megállapodnia.

Az országos béke szempontjából
pedig nagyjában ugyanezt kell mon-
danunk. A többségnek s a kormány-
nak, úgy véljük, semmi oka és semmi
jogcíme nincs visszautasítania egy
békealkuimat s egy ennek során mu-
tatkozó béketárgyalási alapot. Ha
csakugyan lehetséges a választójog-
ban való megegyezés és csakugyan
lehetséges ezzel nem megkerülni, ha-
nem elrendezni a véderőreform körül
összebonyolódott helyzetet, akkor
semmi ok nincs komolyan mérlelőre
nem venni egy olyan választójogi
tervet, mely a nemzeti politika val-
toinak érzése szerint megfelel az or-
szág demokratikus és nemzeti szük-
ségeinek.

A kormánynak az ellenzékkel most
már kötelessége e terv kapcsán és
alapján, komolyan megegyezni kom-
oly és kötelező általánosságokban,
— például, ami mégis csak a legfon-
tosabb, az új választójog egyformán
és egyenlően jogosultjainak lélekszá-
mában. Kétmillió és négyszázezer lé-
lekszámban egyezett meg az ellenzék
s ha e lélekszámot csakugyan elfo-
gadja a többség és a kormány, ak-
kor lehetetlen, hogy ez aránylag ren-
geteg számból csak valami értékes és
számbavehető eleme is kimaradjon a
bármely rendű hazai társadalomnak.
Legkevésbé a tudatossá lett ipari
munkásság, melynek a törvényhozás-
ba való teljes jogu bevonása nem-
zeti életszükség.

Ha így és ez a megegyezés lehet-
séges (pedig az), akkor igen komoly

és örvendetes kilátás nyílik a béke
előtt.

A választójogban való egymás meg-
értésel eheységessé teszi végre a vá-
lasztójogi problema megoldását s a
katonai kérdésnek a nemzeti fejlődés
utjából való elkerülését, hogy a ka-
tonai kérdés előtt nyomás és meg-
kötöttség nélkül foghatunk annak a
váasztói reformnak megalkotásához,
melynek általános direktívájában a né-
zetek találkoztak.

Hajdusoboszló, a politika városa

Kulturkép a Hajduságból

Hajdusoboszló is éppen olyan al-
földi város, mint a többiek. Szélesen
elterülő, poros, fülelt evegőjű. A
vasutról széles, fákkal szegélyezett ut
vezet be a városba. Az ut a piacon
végződik és a piacon egy nagy tö-
meg civis ember áll.

Hajdusoboszló valamikor vezető
városa volt a Hajduságnak. A hajdu-
kerület főkapitányai mind innen ke-
rültek ki és a kerület vezetése a haj-
dusoboszlóiak kezében volt.

A város ma is egyike a Hajduság
legtekintélyesebb városainak.

Az agrárszocializmus.

Ez a város a kedvező vagyoni és
intelligenciabeli állapot mellett sem
fejlődik, megállt minden a politika
és kártya miatt.

A tősgyökeres, becsületes, káivnista
magyar város lassan belefutad a se-
míttevésbe, a pótdobba.

Elsősorban a politizálás gátol min-
dent. A városban hihetetlen mérték-
ben elterjedt az agrárszocializmus. De
nem a szó nemes értelmében. Nem a
földműves munkások és a kisbirtó-
kosok szocialisták, hanem a közép-
birtokosok álmódoznak a föld fetosz-
tásáról.

A Mezőfi Vilmos volt ország-
gyűlési képviselő által aapított 48-
as szociáldemokrata párt legerősebb
fészke ez a város. A képviselőtestü-
letben Mezőfi hívei vannak több-
ségben, a társadalmi életet ők ve-
zetik és minden idejüket az agrár-
szocialista álmódozások foglalják le.

A város VII. tized-kerületre oszlik
és ma — ebben az irányban fejlődik

WILHEIM EDE

légszesz és víz-
vezetési szerelő
DEBRECZEN

Elvállalok minden e szakmába vágó munkálatokat.
fűrdő-, closett-, esaternázás-, szivattyu-, világítási
berendezéseket és javításokat.

Iroda és műhely: Hatvan-utca 4 sz. Mindennemű javítások szakszerűen és olcsón eszközöltnék. Telefon 1069

a város — minden tizednek külön olvasóköre, kaszinója van.
Ezekben az olvasókörökben élnek le életüket politika, kártya és pipaszó mellett a szoboszlói civisek.

Az elhanyagolt város.

Ilyen állapotok mellett természetesen a város élete minden tekintetben, minden irányban stagnál. Csatornázása, gyűjtőjárója nincsen, utcái rosszak, sárosak, kövezetlenek, a városi tisztviselők fizetése rossz, ipara és kereskedelme nincsen, de ahelyett pótdólya óriási mértékben megnövekedett a legutolsó évtized alatt. A nagy politikuskoknak most minden igyekezete odairányul, hogy a pótdóly ne emelkedjék.

Mindenféle újítástól, befektetéstől tartóznak, mert akkor emelkednék a pótdóly.

A közjó iránti érzés a városban kihalt, a jó földet bármely városi parasztnak bérlik potom pénzért, és a város megállt, mert a gazdákat elfoglalja az agrárszocialista politika és a kártya.

NEMZETKÖZI automobil- verseny DEBRECENEN keresztül.

Nem mindennapi játványosságban lesz része Debreczennek június 5-ikén. Az országos automobil klub nemzetközi versenyének résztvevői e napon vonulnak keresztül városunkon.

Az országos jelentőségű esemény alkalmával lobogózzák fel a polgárság házait, — ezt kért a verseny rendezősege — hogy ezáltal is tüntessék meg az annál fontosabb, szíves magyar vendéglátásunk, amelyben a városunkba érkező angol, francia és német idegeneknek részük lesz.

Nagy jelentősége

van ennek a nemzetközi automobilversenynek egész Magyarországra, — hiszen a hűbajos magyar föld legszebb részeit ismerik majd a külföldiek. Külföldi rólunk ugyanis a legferdebb elismeréseit táplálja, hiszen az országban gyakoribb lesz köztünk és a külföld között az érintkezés, mint a mostani nemzetközi automobilverseny: egészen meg fog változni a mi helyzetünk az idegenek szemében.

Fogadjuk tehát úgy az érkező, messze földről jövő idegeneket, hogy becsületére váljon a magyar és a debreczeni névnek a mi szeretetteljes vendéglátásunk.

Az automobil versenyben

24 automobil vesz részt, ezek közül az automobilklub hivatalos bizottsága Budapestről 14 automobiljűl.

A versenyzők június hó 5-én délután 3 és 6 óra között érkeznek Debreczente Hadház felől jönnek, a cél a Vilmos-huszár kintya lesz. Itt sátrort állítanak fel és a hivatalos debreczeni bizottság várja az érkező versenyzőket. Ennek a bizottságnak tagjai Nedeckzy Ferenc örnagy, Debreczeni Jenő, a városvilágítási vállalat igazgatója és Publig Ernő tüzoltó főparancsnok, kik ellenőrzik az automobilok érkezését és az automobilvezetőknél levő hivatalos könyvbe beírják az érkezés pontos idejét. Az automobilok a Vilmos-Iskanyától az Arpad-tér Csapó utcán át a Pápa utcára jönnek és itt végig mennek a Miklós-utcaig, ott letérnek és a Miklós-utca, a Külsővásártéren át mennek a honvédhuszár laktnyáig, ahol az elkészített garzsokból elhelyezik a gépeket. Az elhelyezés után a garzsokat jelezik és csak másnap reggel, az indulás előtt 1 órával: 5 ór kor nyitják ki. A laktnyáig szintén egy bizottság várja a gépeket, melynek tagjai lesznek: Hummel Arpad huszárszázados és még két tagja a bizottságnak.

A Debreczenbe érkezők

száma összesen 150 személy lesz. — Ezek nagy része külföldi, köztük 30 sofőr van, kiket a honvéd huszár laktnyáiban szállásolnak el.

Debreczen városa és a debreczeni közönség érdekes díjat is készített. A díj magyar motívum, féjméter magas ezüsterű, a város domborművű címerével. Az utvonálon, ahol az automobilok bevonulnak, rendőrök és tüzoltók lesznek felállítva, kik piros zászlóval mutatják az utirányt az idegen versenyzőknek. A közlekedés biztonságáról a rendőrség gondoskodik. Rostás István főkapitány személyesen működik közre és öröködi, hogy a bevonulás zavartalan legyen és semmiféle szerencsétlenség ne történjék.

Megérkezés napján este 8 ór kor a vendégek a Bika szállodában társas vacsorára gyűjnek össze. A közönség a bevonulást végig nézheti a főtérről, vagy pedig az érkezőknél a Vilmos laktnyáig is jelen lehet. A versenyzők másnap reggel 6 ór kor folytatják utjukat Kolozsvárra. Ez alkalommal a Széchényi- és Kossuth utcán vonulnak el Vámospercs felé.

Jóirásu leány kiadó-hivatalunkba felvételük. Könyvelésben jártas előnyben részesül.

Vadhazasságban az anyjával.

A kisteleki Ödipusz.

Borzalmas vérfertőzés.

A szegedi királyi törvényszék büntető tanácsa tegnapi tárgyalta Kővágó Pál kisteleki napszámos bűntudatát. Kővágó husz esztendőn keresztül vadhazasságban élt az édesanyjával, Kővágó Máriával és természetellenes viszonyból gyermek is származott. Érdekes, hogy két év-tizeden át Kisteleken mindenki tudott a fürdőjében viszonyról és nem ütközött meg rajta senki.

Az anyja és a fiu zárt tárgyaláson beismerték viszonyukat, de védekezősük szerint nem is sejtették, hogy ezzel bűnt követtek el.

A bíróság az anyát három évi fegyházra, Kővágót hat hónapra börtönrre ítélte.

Az aradi vár halálraiteltjei.

Érdekes rabatonak.

Aradi tudósítónk jelentése.

A napokban új foglyot kapott az aradi vár börtöne. A budapesti katonai fogházból Aradra szállították Sch. Gusztáv budapesti zenész-katonát, akiről hosszas nyomozás állapította meg, hogy Grém József budai zenész örmestertől gyilkolta meg. A szerencsétlen fiatal katonát 19 esztendői súlyos börtönrre ítélték és nincs reménye rá, hogy hamarabb szabaduljon ki. Katonáknál ugyanis ez ilyen súlyos bűnnel terhelt egyéneknek még förtételes szabadságot sem adnak. Ez idő alatt gyékényfonással fogja eltölteni az idejét és mire kiszabadul, aggyagyan lesz a fiatal emberből.

Az aradi várbörtönben jelenleg 90 rab tartózkodik, ezek között egy sincs egykori katonaszab. A katonai büntető perrendtartás ugyanis különbséget tesz tiszti és legénységi foglyok között. A tisztek számára a Möllersdorffban levő fegyintézetet rendezték be és az valamivel kényelmesebb, mint a monarchia egyetlen legénységi börtöne, az aradi várbörtön.

Néhány nappal ezelőtt egy cigányrabot az örültek házába vittek a fogházból, mert a folytonos mánzártól, amivel a gonosz embert büntették, az örültebe kergetta és gyilkos kísérle-

teket követett el rohamában a bíróságon.

Ez év augusztus hónapban egy rendkívül jó családból való ifjú talember kap förtételes szabadságot. Ez Gy. aki hét gimnáziumot végzett és esztendői körülményei nem engedték meg, hogy éreiségét tegyen. Három éves katonai let és a katonai szolgálat alatt a szegedi 46. gy. logezred számánál csapást követett el. Amint három és fél évi fogságra ítélték, amelyből 4 hónapot azonban el fognak engedni, miután a javulásnak számos jeleit adta már.

A börtönben levő többi rab 4—5 esztendőre büntetést él ki. Jobbára szabadságért vagy lopásért vagy betörésért büntetett meg őket a hadbíró. A vizsgálati foglyok között van egy nevezetesebb rab, Mihály István, aki az aradmegyei Soborsán határában tudva valamely fél esztendővel ezelőtt megfojtotta Botár Julis paraszt leányt és pénztét elrabolt. Erre a jeles emberre egész csomó rablás és gyilkosság büne derült ki. Az ügye néhány hét múlva a főtörvényszékig jut el és a beavatottak szerint hálás ítéletet hoznak. Nem tartják valószínűnek, hogy ezt a hatalmas ítéletet husz esztendőre vagy évtizedre tartó rabsággal megválassza-e a királyi könyörölete. Milyen gyorsan olyan elvetemült gonoszlevő, amilyenhez hasonló kevésül az aradi vár börtönében. Az ilyen bűnt nem szokták királyi kegyelemre ajánlani.

Próba-háboru

Az ideai nagy hadgyakorlatok.

Repülőgépek a hadseregben

Mindenképen nagyarányúak lesznek az ideai hadgyakorlatok, amit jogosan nevezhetünk próba-háborúnak is. Az ideai hadgyakorlatokon három hadtest: a temesvári (amelyben benne Debreczeni ezred is tartoznak), a nagyszebeni és a kassai fog felvonulni és a budapesti hadtestnek egy része. Maga a manőver, szorosabb értelemben, Mezőhegyes és Orosháza között fog lefolyni, a Körös, a Maros és a Tisza mentén. Az ideai hadgyakorlat azonban egy tekintetben páratlan lesz a maga ne-

Egy kísérlet elég ahhoz s Ön meggyőződik, hogy bizalommal SZABO MIKLÓS

DEBRECZEN, Piac-utca 19. szám, vásárolhatunk (Aliöldi Takarékkal szemben) ahol az összes tavaszi férfi- és gyermekruha újdonságok már megérkeztek. A legolcsóbb szabott árak minden darabon láthatók, tehát a tulajdonosok kizárva. — Külön mértékutáni uriszabóság, nagy szövetraktárral. Öltönyök és felöltők, méret után már 500 koronától 10 koronáig rendelhetők. — Kívánatra szabásomat házhoz küldöm. — Helyi és megyei telefon: 10—64.

mében s el fog ütni az összes eddigi manőverektől. Ezideig ugyanis a hadgyakorlat terepe mindig részben hegyes-völgyes vidéken volt, most azonban Mezőhegyes és Orosháza között, teljesen sík területen fog lefolyni a próbaháború. Nem nehéz kitalálni, hogy a hadvezetőség miért választotta éppen ezt a területet. Ez a nagy síkság, a Maros, Körös határolásával, nagyon hasonlatos a Póvidékéhez, s ezt a kedvező geográfiai helyzetet felhasználva tanulmányozza a hadvezetőség a manőverek minden fázisát és eshetőségét. De lesz egy másik igen jelentős érdekessége a hadgyakorlatoknak. Az aviatikának és a katonai automobil-csoportnak szerepét próbálják ki a modern hadászatban. Wiener-Neustadtból érkeznek az összes katonai pilóták, repülőgépekkel és katonai léghajókkal, ugyyszintén az önkéntes automobil-csoportot is ide vezénylik. A léghajókra, repülőgépekre és az automobilon ezen a hadgyakorlaton különösen szükség lesz. A felirító szolgálatot ezideig ugyan is a lovasság végezte. Főhajtóik — mondjuk — egy magaslatra és onnan tartottak kémizemléket. Az ideai manőver terepe azonban — mint említettük — a teljes síkság lesz, ezt a szerepet tehát főnt a levegőben a léghajó és repülőgép, lent pedig az automobil foglalja le. A lovasság ezzel vagy legalább is erről a térről ki lesz szorítva. A hadgyakorlatok előkészítésére egyébként már a szegedi helyőrség rendeletet kapott s úgy a gyalgoságnál, mint a huszároknál és az utászoknál készítik elő a legénységet a próbaháborúra.

Nem temet a pap.

Izgága lelkész.

Kulja község, melynek 1 kosság pár éve, ezelőtt még — tekintet nélkül arra, ki milyen vallású — a legbékésebb egyetértésben élt, attól a naptól kezdve, hogy Kersch Mihály volt szabadkői káplán személyében új plébánost kapott, felekezeti izgatásoktól és örökös cselapatétól visszhangzik.

A fajú népe nincs meglegedve a plébánosával, gyűlölettel említi a nevét és mindenaron szédülni akar tőle, csak hogy Kersch nagyon is meg van elégedve a hivatással, a plébániájával, jövedelmével és eszéágában sincs mondani erről.

Most a plébános újabb cselekedeteivel ingerelte fel maga ellen a híveit és ezek most már a legszélsőbb eszközök igénybevételétől sem riadnak

vissza, cs khogy az örökös afféri már egyszer elmézhessék Kulja forrong és a nép vezetői plébánosokat gyűjtöttek, melyek az illetők arra kötelezik magukat, hogy attérnek a református vallásra. Kulán e hónap 24-én meghalt Gerber József 76 éves földműves, ki az utóbbi időkben közös háztartásban élt özv. Biancz József-nével. Másnap, mikor a hűtőt ki kellett vinni a temetőre, Kersch Mihály kijelentette, hogy Corbert, miután Biancznéval nem volt megesküvé, nem engedi a kóltikus vallás szerinti temetését. Miután pedig ettől az elhatározásától semmi szín alatt elállni nem akart, a földműves családja a fajú szerb papjához fordult, aki készségesen megjelent a temetésén.

Az árvíz.

ARAD VESZEDELME.

Aradi tudósítónk jelentése. A nagy esőzések következtében Arad városánál körülbelül 60 centiméterrel emelkedett eddig a Maros vize.

A rohamos áradás arra indította a városi mérnöki hivatalt, hogy a szükséges óvintézkedéseket megidejekorán megtegye. Így állandóan őrzik a Thököly-zsilipet és az összes gátakat.

Ma reggel a víz állása 1 méter és 90 centiméter volt, s még 20—30 centiméter áradást várnak. Varjassy Lajos polgármester holnapra összehívta a vészbizottságot, mely meg fogja állapítani, hogy miféle újabb óvintézkedésre van szükség.

Árvíz veszedelem magát a várost jelenleg nem fenyegeti, mert a védtöltések és a gátak elég magasak a városnál, csupán a környéken lehet tartani nagyobb veszedelemtől. Az aradi vár katonai gyakorlóterét ellepte a víz.

Aradvármegyében tegnap óta szakadatlanul esik az eső. A márosmenti községek lakói napok óta megfeszített erővel dolgoznak, hogy a megrongált töltéseket ellentálló képessé tegyék. Solymos községnek a fele víz alatt áll.

Nyugdíjas ember pénzbeszedőül felvétetik cím a kiadóhivatalban.

Egy érdekes kártérítési pör.

Fővárosi tudósítónk jelentése.

Berlinből jelentik, hogy a cello örvényország egy rendkívül érdekes kártérítési pörben fejtűntést keltő híre hozott a világba.

Az eset a következő: Egyik ottan lejáró vendéglő tulajdonosa városi villamos vasuton utazott. A villamos kocsi összeütközött egy társzekerrel és a peronon álló vendéglős az ütközés percében nagy lökést kapott a mellére. A vendéglős az eset óta beteg és fedélye állandóan depresszív. Ezt a körülményt vendéglős börtön megéri, mert a vendéglős ragaszkodik a vendéglős szeméjéhez, aki városszerte ismert lejjemes modorával meghódítja és szórakoztatja vendégeit. Minthogy a vendéglős vendéglős üzletéből a vendéglős kezdenek kimaradni, a vendéglős kártérítésért beperelte a vasutársaságot.

A bíróság elfogadta a vendéglős indokait és a vasutársaságra kimondta a kártérítés kötelezettségét. Az ítélet indoklásában a bíróság megállapítja, hogy a vendéglős keresése a pör közismert tény és kimondja, hogy veszteségét a település egy helyettes alkalmasságával csökkentheti ugyan, de teljesen nem pótolhatja.

Valami

lelkész özvegyeknek és árváknek

A református konvent végrehajtó bizottsága értesítette debreczeni református püspökséget, hogy a református lelkész-özvegyek, árvák és félárvaik igényelt felmérése.

Még pedig az özvegyek segélyét 500 koronáról 600 koronára, az árvákét 150 koronáról 180 koronára és a félárvaikat 100 koronáról 120 koronára.

Vajóban szűkmarku segítség és még az elképzelhető legnagyobb nyomor is kevés ez a segítség. De hát mit lehet a szegény református egyház, amelynek nem maradt anyagi eszközök rendelkezésére. Hiszen jóakat volna bőven.

A társadalmunk kell tehát pártfogásába venni a református özvegyeket és árvákat, a dr. Bajtázár Dezső kezdeményezte Kálvineum útján.

A konvent által adott kis segítségről most fogja a püspök körlevélben értesíteni az espereseket.

Katonák, mint mezei munkások

A kormány mindenről gondoskodik

Akik azt hiszik, hogy a kormány tétlenül és nyugodtan nézi a szociális társaságok szervezkedését, amelyet az aratási sztrájk sikeres keresztül vitelére indítottak, — azok nagyon csalódnak. A kormány igenis megiette az intézkedéseket, hogy még az aratási sztrájk esetén is behessen takarítani a terményeket.

Ugy értesülünk, — teljesen megbízható forrásból, — hogy a katonai parancsnokságoknál már meg is tették az intézkedéseket, hogy ha a sztrájk kitör, a földműveléssel foglalkozó katonai legénység vegye kézbe a kését és ők arassák le a nagy jafundumok terményeit.

Ha a tényleges legénység kevésnek bizonyulna, akkor özőnével fogják behívni a mezei munkásokhoz értő tartalékos legénységet. De az aratás minden körülmények között megtörténik, — ha kell: még szuronyok közt is! A debreczeni ezredeknél már össze is írték az erre a célra használandó legénység számát és fejterjesztették a miniszteriumhoz.

Szóval a Tisza vaskeze, a vasuti sztrájk diadalmas letörője ismét mutogatja őkei. Mindég csak Tisza!

A Kálvineum javára.

Özvegy Steinfeldné ötszáz koronás adománya

A Kálvineum eszméjének a megvalósítása örvendetesen halad előre. Az első nagy adakozások után is akadnak újak, akik hozzájárultak a nagy cél teljesítéséhez.

Legutóbb özvegy Steinfeld Mihályné adományozott 500 koronát a Kálvineum javára. Szép cselekedete önmagát dicséri. Debreczen társadalmában különben felekezeti küzdelem nélkül járul hozzá a református özvegyek és árvák segélyezéséhez. Csak a legutóbb is a következők ado-

Ritka alkalom!! A „VERSENY“ cég megszűnése folytán az összes raktáron levő **leszállított** olcsó árban adatnak el. „VERSENY“ férfi-ruha-árúház **Debreczen, Piac-utca 61. sz.** (a Szent-Anna-utcával szemben.)

mányoztak a debreczeni ref. püspök hivatához:
Féjgyházi János 20 koronát, dr. Katon Mihály 10, Gelger Simon 50, id. Jóna János 50, Lengyel S. mu 10, Tóth Béja 10, Cs. téri Szűcs Bertalan 20, özvegy Steinfeld Mihályné 500 koronát adományoztak a Kálvineum javára.
Kívánatos volna, ha az ad. közlési buzgalom még nőne Debreczen ádózatok készítésében!

ARATÁS utánig nincs végrehajtás. A pénzügyminiszter rendelete.

A debreczeni pénzügyigazgatóság-hoz érkező rendelet érkezett tegnap, a pénzügyminiszter aláírásával.

Eltérít a miniszter, hogy a mezőgazdasági munkával foglalkozó adózók hátralekös adója iránt indított végrehajtási eljárás, az aratás utánig szüneteljen. A gazdaközönség éppen ebben az időben szenved a legnagyobb pénzügyi szükségben és most vannak a legtöbb károsai. Jogos és méltányos tehát, ha a felesleges zaklatástól megkímélik őket.

A városok lakosaira ez az intézkedés nem vonatkozik s ugyancsak későbbiek a hátralekös adók szigorú behajtására.

Egyébként megemlítjük, hogy a pénzkrisis szomorú hatását minden vonalon sajnosan érzi a polgárság, ami főként kiderül abból, hogy a májusi adónegyedben 60 ezer korona adóval kevesebb folyt be, mint a másik eszlendő hasonló időszakában. Csodálatosképpen a legpontosabb adó fizetők közül is akadnak olyanok, akik ebben a negyedben hátralekban maradtak. Szóval a pénzkrisis az állam kasszáját is érinteni fogja.

A villareale-i kinematográf égése.

Fővárosi tudósítónk telefon-jelentése.

Berlinből jelentik: Madridból táviratozzák, hogy Villarealeban befejezték a törvényszéki vizsgálatot a kinematográf égése körül. A tüzvész hatvanegy halottja majdnem kivétel nélkül gyermekek, akiket a felnőttek tapostak agyon. A kijáratok mellett egy halomban 40 gyermek holttest hevert. A tűz úgy támadt, hogy a mozgóképek színház tulajdonosa az elromlott és összehordott filmek közé gyufát dobott. A felbőszült lakosság azt követeli, hogy tartóztassák le a polgármestert is, aki engedélyt adott ennek a vállalkozónak, hogy ilyen szűk sikátorban mozgókép-színházat nyisson, holott csak egy kijárata volt. A tizenkét súlyos sebesült közül tizen a halállal vívódnak.

HIREK.

Virágok.

Hogy milyen gyümölcstermést várhatunk az idén, azt körülbelül sejteni lehet a virághányból. Legelőször a ibolya már el. Árultak ugyan Krokodilus nének és a többi szárzöldi undorkák bejött, de nem hazit. Ne gondolja senki, hogy ez a gyümölcsös. A Riviera virág föltétlenül különb a miénkénél, az illata is dúsabb, csak hogy ez a fajta ott marad szállítás közben a véggonokból, kereszttel párolog a stik tulyakon, még a vatta-burkot is elhagyja hűtlenül.

Nincs már virág. A tavaszok termékeineké váltak és a melegágyak csak a főszezonhoz bocsátanak ki egynehány szájhazit virágot. Kiment a divatból a márciusi ibolya, amit mag szedhetett mindenki a gyümölcsös érzékében a Nygyerdőn s éppen ezért volt kedves. Ami gyümölcsöt produkált a piac, olyan fakó és sárga volt, mint val mi májban asszony. Elhervadt a finom kis harangok már a szárukon s Krokodilus nének hirtelen lépésekké jutott előre a szónokjait nében, bizonykodván, hogy az is huncut (kezi csokolom) aki enni szedhet látoit. Május végén még pár év előtt virágtenger volt a Nygyerdő. Ma, pünkösdi idején két centiméteres száron a kinjában nyit a sárga rózsának, de a báját itt is, csupán kivételes kegyből, örök hála számit érte, — hatosávj mérik a piac.

Még akácvirág sincs annyi, mint máskor. A mi speciális akácciflatunk is hűtlen lett hozzánk. Mások a közfisziaságot várták külön májusi személyzetet tartott, mely más sem csinált, csak az akác lehullott leveleit szipörte. Szinte könnyekben lélegzik az ember, hogy teljes a virághány korcsakán s jászámolt az idej természet, ami volt képpen nem is volt. Jó finektek a kuty tejjel! — gondolj nyilván a természet s nem lehetetlen, hogy neki van így.

Személyi hír. Dr. Fráter Barna Biharvármegyeispánja Debreczenben időzik.

A postafizetők országos ünnepe. A postafizetők és szolgák június hó 8-án és 9-én nagy ünnepségre készülnek. Nyolcadikán az egyesület zászlóját avatják fel Budapestén, kilencedikén pedig Hévízen nyitják meg nagy ünnepségek keretében a postafizetők fürdő- és üdülőtelepe, amelyre különvonaton a budapesti ünnepségeken résztvevők is leutaznak. A postások ünnepségén a külföldi államok postásainak kiküldöttei is részt vesznek. A zászlóangyal tisztet Follért Károlyné, a posta- és távirat vezérigazgatójának neje látja el. A postások június hó 9-én reggel hat órakor indulnak el a déli vasut budai pályaudvaráról és délelőtt tíz órakor érkeznek meg Keszthelyre, a honnan zárt sorokban vonulnak át Hévízre. Hévízen az elavatási ünnepély után társasvacsora lesz a telepen. A kirándulók este hét óra husz perckor utaznak vissza Budapestre a déli vasut különvonatán. Follért Károly vezérigazgató képviselőjében Demény Károly főigazgató jelenik meg az ünnepségeken. Eddig már mintegy négyszázán jelentették be részvételüket.

A debreczeni ezredék hadgyakorlatai. A katonai hívtárs közlönyéből olvassuk, hogy a debreczeni királygyakorlatok Szeged, M. kö és Hódmezővásárhely vidékén esznek. Ezekben a gyakorlatokban vesznek részt a debreczeni ezredék is a honvédség kivételével. A honvédek az idén is Pestvármegyében tartják a nagy hadgyakorlatot, így Debreczenből csak a közönség jelennek meg a király előtt.

Az utolsó esküdtéki tárgyalás. A debreczeni királyi törvényszék esküdtéksége hétfőn, június 3-án tartja meg ebben a szezonban az utolsó tárgyalását. Szenzációs ügy került ezúttal az esküdték elé. Hegedűs Mihály és társai keresték az esküdtéket, az Angy Sámuelnél, Böszörményben történt rablás miatt, mely annak idején az egész Hajdúvármegye közönségét nagy izgalomban tartotta.

Elnapolt forgalmás. A Nyiregyházián megjelenő «Nyirvidék» és «Szabolcsvármegye» című lapokban a múlt évben éles és támadó jellegű polemikát folytattak egymással Inczedy Lajos, Szabolcsvármegye főlevéltárosa és Vajda Dezső vármegyei tisztviselő. A kölcsönös támadások kölcsönös sajtópörökre vezettek. A felek ráagalmazás és becsületsértés címen besajtopörölték egymást, melynek főtárgyalását mára tűzte ki a debreczeni királyi törvényszék, — azonban a bizonyítékok kiegészítése végett a törvényszék a tárgyalást elnapolta.

Kis diákok az utcán. Mostanában gyakorta földerítő, kedves látvány fogadja az embert Debreczen utcáin. Nem valami különös látványosság ez, de szép és rokonszenves, mint egy kert. Gyerekek jönnek párosával, hosszú, lassan vonuló légiókban. Apró lépteiket szaporázva vándorolnak keresztül-kasul Debreczen utcáin. Egy kicsit megakad a forgalom, megakad a gyalogközlekedés, amíg a zajgó, zsongó, vidám fűrgő kis légió átszeli az érintett utonalat. Az ideges ember ennyi akadálytól máskor már haragra lobbán. De ezt a közlekedési akadályt szívesen elviseli a közönség. Kedveléssel nézik az apró lábú csapatot, amely zajos csiposásával megy az utcán. Iskolák vonulnak el a friss levegőben a Nagyerdő felé. Ez az egész látványosság. De tessék elhinni, hogy az élet legszebb színei díszítik és vonzó hangulatok melegítik az utcát ilyen kis látványosságait.

Hamis ötkoronás. Uri Sámuel Honvéd-utca 5-ik szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen D. A. kezekező útjében alkalmazott egyik segéd ellen, aki neki egy 10 koronásból hamis ötkoronással fizetett vissza és most nem akarja visszadni.

A jó barátok. Két barátó a harmadikról beszélget.

— Honka levette magát. Azt hiszem, hogy a kép nagyon hü lehet.

— Honnan gondoltod?

— Mert senkinek sem mutatja.

A fiumei rendőrség hősiége. Vió Ferencz fiumei polgármester Dardi Vazul tanácsossal vizsgálatot végzett a rendőrségen és ekkor a rendőrségi fogházban rettenetes állapotokat talált. A foglyokat egyszerűen egy lyukon keresztül földalatti cellákba dobják, ahol állandóan betegeskednek. A polgármester rögtön megtiltotta Derencin Xavér rendőrigazgatónak, hogy ezekben a helyiségekben továbbra is tartsanak foglyokat és intézkedett, hogy őket ideiglenesen a régi kasszárnyába helyezték el.

Katonák szabadságolása az aratási időre. A magyar királyi honvédelmi miniszter rendeletben tudatja, hogy az aratási munkálatokra a közhadseregbeli katonák háromhétre szabadságoihatók. Akik ezt a szabadságidőt igénybe óhajják venni, azok kihallgatáson (rapporton) személyesen kérhetik, mely kérelmet lehetőleg minden esetben teljesíteni fognak. Az ily kérelmek az aratási határidő előtt egy hónappal terjesztendőek elő.

A rendőrség és az auto-verseny. A magyar automobil klub által rendezendő és június 5-én Debreczenben keresztül vonuló nemzetközi automobil verseny alkalmából Rostás István rendőrfokapitány a nagyközönséghez felhívást bocsájtott ki, melyben elsorolja az érkezés sorrendjét, majd pedig így szól a felhívás: — Együttal felhívom a város egész lakosságát, de különösen azon utcák háztulajdonosait és lakóit, ahol a versenyző automobiltok végig vonulnak, hogy a verseny alkalmával saját érdekében a legnagyobb óvatosságot és vigyázatot tanúsítsanak és gyermekeiket felügyelet nélkül az utcára ne engedjék ki. Miután pedig ezen alkalmattal több idegen nemzetiségű (francia, német, angol) érkezik a városba, felkérem a város lakosságát, hogy a magyar vendégszeretet jelképezésére lobogózzák fel házaikat különösen azon utcákon, ahol a versenyzők végigvonulnak, hogy ezáltal is megmutassuk idegen vendégeinknek, hogy a vendégszeretetről közzismert Magyarországot legmagyarabb városába, Debreczenbe jöttek.

Orkán. A bácsmegei Topolyán tegnap délután négy és öt óra között hat jmsa orkán dühöngött, mely a város nagy község épüeteiben óriási károkat okozott. A rettenetes szélroham a legnagyobb pusztítást Bodrog Mórnak a vasuti állomás mellett téglagyárára vitte véghez. A gyárpület tetefét lesodorta. Több munkésleány megsérült a gyárpület pusztulásában. A vihar erejére abból is lehet következtetni, hogy az első percekben a község egész lakossága azt hitte, hogy földrengés vonult végig a községen. A lakosság rémülte még az éjjeli órákban sem csillapodott le.

Magyar Messenger Boy váltalat. Telefon nappal 612, — éjjel 11—30.

4000 darab Lusztler köpeny érkezett minden színben és fazonban — már 10 koronától kezdve RÓZSA LAJOS vezetése alatt álló Divat Áruházba. Alföldi Takp. palota, mosó Delén pongyalak 9 korona — Készítékek, elegáns kalapok most már leszállított árban

Kálnai Lipet fizet felosztása alkalmával megvásárolt sörvőkötők, haszkötők, gumiharingszákat olcsó árban számítja Vitérus Sándor külföldön tanulmányozott keztgyű- és kötszerész-mester. Debreczen, Piac-u. 16. Alföldi palota épületében, József királyherceg-utcával szemben.

BUDAPESTI GABONA TÖZSDE.

(ötven kilogrammonként.)

Budapest, jun. 1.

Buza májusra	11.61
Buza októberre	11.61
Rozs áprilisra	9.71
Rozs októberre	8.96
Tengeri májusra	9.03
Tengeri júliusra	9.20

Letartóztattak egy váltóhamisító uri fiut.

Benedek László bünlajstroma

Egy rossz utra tévedt uri fiut tett ártalmatlanná ma délelőtt a debreczeni rendőrség. A vizsgálóbíró megkeresésére letartóztatta Benedek László 20 éves uri fiat embert, aki ellen váltóhamisítás miatti eljárás folyik.

A könnyelmű fiat ember jómódú, uri családból származik. Nagypapja, Katz János gazdagságát a debreczeni városban, akit évek óta állandóan pumpolt a könnyelmű, dolgotlan életet élő unokája. Nagypapja már több ízben levele a kezét a tértelen természetű fiúról, aki azonban nem rettent vissza a jogbrutális eszközöktől sem, hogy nagy pénzt folytonosan pénzt csikarhasson ki. Az öreg Katz Jankabot nem egyszer tettleg is inzultálta a fiatal Benedek, sőt édes anyját, aki az öregnek fogta pártját, szintén több ízben kezeit emelt.

Készel támadt az anyjára.

A büntető ügyek egész sorozata lögött Benedek László feje fölé. Nagypapja és édesanyja nem egyszer tettek ellene feljelentést. Csak két nappal ezelőtt történt, hogy az elvetemült fiu nagy pénzre és édesanyjára egy hosszú konyhakéssele támadt, amiért nem csak neki pénzt adtál és csak a véltjennek köszönhető, hogy vérfürdő is nem rendezett a rossz fiu. Ugyanis az utcára kihalt szőke jármára figyelmesen jött a ház előtt éppen akkor elhaladó Kiss Adolf kávéház főpincér, aki a brutális fiatalembert ártalmatlanná tette.

Benedek, a váltóhamisító

Váltóhamisítással vádolja az ügyész Benedek Lászlót, aki az elmúlt tél folyamán Hannel-testvérektől valólokra nagyobb összegeket vett fel és a váltókat odahamisította az édesanyjára és nagypapjára. A hamisítás csak mar kiderült, amikor a váltók jesszámítására került sor.

A kisebb rendű váltóstíplék egész sorozatát ekövette azonkívül Benedek László, akit kétségelentül urallírjei sodorták a bün útjára. Megtette azt, hogy G. sparik Adám ékszerésztől egy egész csomó ékszeret vásárolt hitelbe, váltóra. Az ékszerke: aztán zájogból csapta és még utóbb ő pan szolta be a rendőrségnél az ékszerészt, amikor az pénzt követelte tője. Váltómanipulátóknak másik épületes példáját egy helybeli volt törvénszéki jegyző és annak özvegy édes anyja becsapásán próbált ki Benedek. Ugyanis ezektől egy napra kölcsön kért 100 koronát és amikor a megfizetésre került a sor, a pénz helyett váltót adott, amelyen édes anyja és nagypapja hamisított aláírásai szerepeltek.

Pezsgő, orfeumok.

Benedek László hónapok óta tipikus alakja volt az éjjeli mulatós világban. A bünös uton szerzett rengeteg pénz, olyan könnyen, ahogyan jött, ejusztott a könnyelmű nők társaságában. Az akármilyen uton való pénzszerezésben vajósággal brillirozott Benedek. Ha egy-egy émulatott éjszak

után teljesen kifogyott a pénze, nem a jeört emberek szokásos melankóliájával tért napirendre a dolgok felett. hanem szinte bámulatos ötlettel mindig talált új és új trükköket a gyors pénzszerezésre. Az eszközökben nem volt véjogatos és így természetesen napnap után jobban a kezére nőttek az ellene felhalmozódott bünügyi feljelentések, melyeknek utvozójában végre is a mai nappal annyira bele-sodródott a rossz utra tévedt fiat ember, hogy most már menekülne nem lehet.

Benedek, a párbajhős.

Benedek László uri allírjeinek másik érzékeny oldala a párbajmánia volt. Ebben vajósággal tobzódott a kr. kéjer természetű, erős testalkatu fiat ember. Ha vajaki véletlenül a tyuk-szemére lépett, rögtön provokáltatta és megverekedett vele. A múlt évben több súlyos kimenetelű párbaja volt, melyekért többször volt állandóan fogházban. A lovagis becsület és polgári becsület fogalma közötti különbséget mi sem példázta jobban, mint ennek a szerencsétlen, büns fiatalembernek egész szereplése és a bünesetek skáláján való végigbugdcsolása. Bizonyos, hogy semmiféle becsületbírósg nem diszkvalifikálhatta volna annyira, mint ő sjt magát.

A rendőrség letartóztatta.

Napok óta az a hír terjedt el Benedek Lászlóról, hog grohamosan szaporodó bünügyi elő ímegakar szökni. A Royal-kávéházban nyíltan emlegette, hogy Amerikába szökik, sőt szökésének költségeit édes anyjától akarta kipumpolni. A vizsgálóbírók tudomására jutott a szökési terv és ma délelőtt megkereste a rendőrség, hogy Benedek Lászlót állítsa elő.

Ezen megkeresésre Mics Pál edzőkapitány beidézte Benedeket és ezüzetes letartóztatásba helyezte. Addig is, míg az ügyességhez átkísérik, a rendőrség foglyá lesz.

Az ellenzék és a véderőjavaslat.

Fővárosi tudósítónk telefon-jelentése.

Ma délelőtt tizenegy órától hat óráig tárgyalta az ellenzék a véderőjavaslatok I szemben követendő állásfoglalását és a következő megállapodás jött létre.

Az ellenzék ragaszkoi a 4-6 éves provizóriumhoz.

A két éves katonai szolgálat behoztatásához és a 43. szakasz kihagyásához. Egyben elhatározták, hogy a mai értekezlet eredményéről nem csinálnak hivatalos kommunikéit, hanem külön-külön a pártértekezleteken hozzák maj azokat nyilvánosságra.

Az egyesült ellenzék állásfoglalását a véderőjavaslatokkal szemben a Ház holnapi ülésén Kossuth Ferencz fogja előterjeszteni, aki hosszán és alaposan fogja meginkozni az ellenzéki álláspontokat.

Konkolyt akarnak hinteni.

Nem nyugszik a munkapárt

Fővárosi tudósítónk telefon-jelentése.

Munkapárti körökben, különösen a Tszához közel álló ipolitikusok nem nézik jó szemmel az ellenzék együttes akcióját a béke megteremtése érdekében.

A nemzeti munkapártnak egy tagja, akinek a véleménye nagy súlyjal bír, tudósítónk előtt a helyzetrol a következőket mondta:

«Minél több részlet szivárogo ki a kooperatív pártok megállapodásából, annál kétségelenebbé válik, hogy a baloldali pártvezérek választójogtervezete abban a formában, amelyben azt erőszakkal, tejjességei elfogadhatatlan. Súlyos hiba volna azonban ebből most már azt következtetni, hogy a kormánygyal a megegyezés most már lehetetlen. Maguk a vezérek tervbe vettek bizonyos módosításokat az aggodalmak eloszlatására. A megegyezés lehetősége mellett szól, hogy a választók számát az ellenzéki pártok körübeül kétfelmillió négyszázezer főben alapították meg és hogy ennek a számnak nem marad jelentékenyen alatta az a hár. ameddig a kormány is emegy a választási jogosultság feltételében, ugyszintén a szavazás titkosságának kérdésében feltétlenül szükségesek lesznek módosítások, de ha egyszer a szavazók számára nézve nincsen eltérés, úgy ezekben a kérdésekben is nem reménytelen a megegyezés lehetősége. Még csak azt teszem hozzá, hogy a kormány nagyon siettemi fogja a tárgyalásokat, mert semmiesetre sem hajlandó a helyzet elpósványosítását elősegíteni».

Világosan látható tehát ezekből, hogy a kormány még most is hajlandóbb a csürés-esavaráásra, mint a békére. A sok frázisból csupán az az egyetlen világos, hogy a baloldali pártvezérek választójogi tervezete teljesen elfogadhatatlan.

No de azért reméljük, hogy a munkapárt többsége józanabbik esztét veszi elő és elfogadja az ellenzék bekefeltételeit.

A véderőjavaslatok tárgyalása

A képviselőház ülése

Fővárosi tudósítónk telefon-jelentése.

A Ház mai ülésén nyugodtan és zavartalanul folyt tovább a véderőreform tárgyalása. Kezdetben Tisza István, majd Jankovich Pál elnökölnek a parlament tagjainak meglehetősen részvétele mellett. Nem is csoda: az ellenzék délelött fontos tanácskozásokat folytatott és a munkapárt is inkább a folyosó hangulatát élénkítette.

Az ülés.

Fél tizenegy órakor nyitotta meg az ülést gróf Tisza István. Napi-renden a véderőjavaslat.

Sümegei Vilmos az első szónok. — Hosszasan foglalkozik a javaslatokkal és igyekszik kimutatni, hogy azok elviselhetetlen terhet rótnának az országra. A javaslatot nem fogadja el.

Utána Horváth Mihály foglalkozik a javaslatokkal főleg ártános közjogi szempontokból. Beszéde alatt Tiszától Jankovich veszi át az elnöklést. Horváth Mihály szót továbbá a 2 éves katonai szolgálatról, de a véderőreform kereteit között nem bízik ebben sem. Aztán szünetet kér, amit Jankovich elnök elrendelt.

Szünet után.

Horváth Mihály határozati javaslatot terjeszt elő: indítványozza, hogy vonják vissza a javaslatokat és helyette olyant készítsenek, amely nem ütközik a nemzet gazdasági érdekeibe.

Bikády Antal a következő szónok, aki főleg a véderőjavaslat pénzügyi nehézségeit fejtegeti. Közben az elnök rendreutasítja, amiért Tisza elen olyan kifejezést használt, hogy nem járt el jöhiszeműleg.

Bikády is határozati javaslatot el a véderőreform dolgában és javaslatában főleg a honvédség nagyobb mérvű fejlesztését kívánja.

Egynegyed három órakor a Ház átér a következő ülés napirendjének a megállapítására, amelyen természetesen a véderőjavaslatok szerepelnek. Aztán a mult ülés jegyzőkönyvének a hitelesítése következett, am után a Ház ülése véget ér.

BORZALMAS villamos katasztrófa a fővárosban.

Fővárosi tudósítónk telefon-jelentése.

A Ferencz József-laktanya mellett levő 5 méter magas töltésről lezuhant egy villamos kocsi — kiskikás következtében. Huszonöt utas éleveszélyesen megsérült. A katasztrófát büns kezek idézték elő, amennyiben a vágyokora kavicsdar boka: tettek. — A katasztrófa ügyében megindították a vizsgálatot.

Uj harc küszöbén?

Fővárosi tudósítónk telefon-jelentése.

Munkapárti körökben nem sok a bizalom a békéhez. Különösen abból kapaskodnak bejé, hogy állítólag Lukács László miniszterelnök ragaszkodik fog a végleges véderőreformokhoz és megy belé a provizóriumba.

Ellenzéki körökben nagy eztrányban az elkeseredés, és a legtektélyesebb vezető emberek nyíltan hangoztatják, hogy ez esetiben szó sem lehet a békéről.

Kossuth Ferencz e tárgyban a következőket jelentette ki:

— M ibékét akarunk. De ha a kormánygyal lehetetlen a megegyezés, hát akkor is helyt állunk. Ha harcot akarnak, hát legyen harc!

A trónörököné jogait követeli.

Fővárosi tudóstónk telefon-jelentése.

Londonból jelentik, hogy a Dely News szenzációs hírt közöl: Hohenberg Zsófia hercegnőről, aki megérte volna a pápát, járjon közbe a királynál, hogy megkapja az uralkodói jogait. A pápa hír szerint már meg is bízták Cabinelli bécsi inuiciust, hogy járjon közbe a hercegasszony érdekében. Bécs ikörökben nagy feltűnést keltett Hohenberg Zsófia kérelme.

A D. T. E. football-csapata.

Egy kis kritika.

A közelmúltban lezajlott mérkőzéseknek az eredményeképpen most kezd elfűtünk kiakadni Debreczen eddigi legjobb csapatának a képe. Most valami kritikafélt akunk róluk mondani. Tűján hasznát veszik ennek a kritikának. A DTE csapatának a tagjai a következők: kapus: Láthner, hátvéd: Hofstädter és Vámos; fedezetek: Bach, Horváth, Lóska; csatár: Patóki vagy Láng, Hajós, Dugó, Markovics dr., Bródi.

Nézzük őket sorban. Láthner, a kapus. Bizony kapusnak elég gyöngye. Bár a hétfői szereplése nagy jóvulást mutat, de még mindig sokat kell tanulnia, hogy jó kapus legyen. Hofstädter megkérdős hátvéd, azonban Vámos nem sokat ér. Hátvédnek nemcsak jól kell rugni tudni, de futni is szabad. Ez pedig Vámosnál elég gyakran előfordul. Még raján a fedezetokra ér legjobbat. Horváth jól játszik; Lóska is megmutatta, hogy inkább fedezetnek való, mint hátvédnek. A bajfedezet, Bach, az bizony elég gyenge. A csatár sorában kétségkívül Dugó játszik legjobban. Ő különben a csapat legjobb embere. Neki azonban je kellene szokni a tüzésba vitt dróbról, mert látható, hogy bizony egy jobb csapatjal szemben nem igen érvényesül a sok dróbi. A bírószejső, Láng meglehetősen játszani, ha tényleg merne. Kétségkívül a csapat legrosszabb embere Bródi, a jobb szélső. Mihelyt Bródihoz kerül labda, mindárt tudjuk, hogy abból semmi haszon sem származik a csapatra. Azonkívül Hajós, az összekötő, az is csak csinál, hogy mindenki megbotránnyon rossz. Néha olyan futólásosozik, néha pedig 3-4 ellenféllel kiderül, de hogy még goalt is rugjon, azt már nem is szabad tőle kívánni. Dr. Markovich kiváló technikáról tanuskodik, azonban nem tud annyira zajadni, mint amilyen fontos szerepe van. Így áll a DTE csapat; főhőbája a csapatnak, hogy nem tudnak futni. A legjogg futójuk is gyöngyebb volt a angelek legrosszabb futójánál. Mily sürgen, gyorsan és élvezetesen játszott a jengyel csapat, azt láthatták azok, akik a játékot végignézték. Ilyen körülmények között a DTE. soha sem og annyira sem fejlődni, hogy egy Budapesti II-od osztályú csapattal egyenrangúvá lehessen. Azt mondják, a DTE. husvétkor olyan csapatot hozhat le, kitől tanuljon. Pünkösdkor pedig olyat, akit bever. Hét ez bizony keves csajódás volt. Ez legálább előlézheti a kiábrándulást. Ha a DTE. hozzájárul új csapat szervezéséhez, és azoknak a tüzésba vitt dróbról, és csajátják a gyors és erélyes (de nem

durva) tám dást, valamint megszokják a gyors és szép pass-játékokat és a kapu előtti helyezéseket: úgy idővel lehet belőle val mi. De sajna, ez a csapat jelenleg nem sokat ér.

Es ha valaki azt mondja, hogy Eez nem igaz, a DTE. mégis megnyerte a Középmagyarországi football csapatok bajnokságát: annak csak azt mondhatom, hogy ez a közép-magyarországi football sportra a legnagyobb szegénységi bizonyítvány. (t h)

Gróf Apponyi ünnepeltetése

A Kossuth-párt tegnap este lakomát rendezett a Bristol-szálló külön terében Apponyi Albert gróf tiszteletére, abból az alkalmából, hogy most töltötte be születésének halvanhatodik évfordulóját.

Elsőnek Kossuth Ferenc állott fel, hogy Apponyi Albert grófot üdvözölje.

— Aki mélyen ér — ugymond — nagyon keveset beszél. Ez is talán elég ok arra, több más ok mellett, hogy röviden szóljak. De, igenis, meg akarom tenni, hogy poharomat emeljem a mi pártunk büszkeségéért, Apponyi Albert grófért, akinek nemcsak tehetsége, hanem jellem is a legmagasabb fokon áll és egy kíváncsival járuljak eléje, azzal, hogy szolgálj hazánkat és elveinket még sokáig oly hűséggel, mint szolgálta, mióta szerencsések vagyunk öt sorainkban üdvözölni.

Ezután Mezőssy Béja a posztrofálta Apponyi grófot.

— Apponyi Albert neve — mondta — közkincs, az egész magyar nemzet közkincse, mert ez a név szeri a világon az egész művelt világ rokonszenvét és tiszteletét sugároztatja fejünk, a kicsi nemzet felé.

Az üdvözlésekre gróf Apponyi Albert hosszú beszédben válaszolt, a mely nagy hatást tett a jelenvoltakra. Kitért a beszédeben Apponyi egész közéleti pályafutására és a többek között a következőket mondotta beszéde befejezéséül:

— Bár az eszközök megválasztásában habozhattam többször, de a cél tekintetében az volt mindig előttem, hogy ez a nemzet nem maradhat egy csonka nemzeti lélettel, hogy a nemzeti élet teljességéhez joga van, azért, mert él, azért, mert az életnek organikus követelménye, mert a kiker az Isten életre teremtett, azoknak meg van a tehetsége, hogy ezt meg is szerezzék. És meg fogjuk szerezni Magyarországot teljes élettel, Magyarország függetlenségét is. Aki ezeket a céjokat szolgálja: tartsatok meg szíves barátságokban és szeretetekben és nagyon köszönöm ismét ezt a megnyilvánulást.

Ezután Eitner Zsigmond a Justh-párt, Csermák Ernő pedig a pártunkívültek nevében üdvözölte Apponyi grófot.

A királyról és a trónörököséről.

A király mögött oly nagy mult van, hogy tömérdek bőségben foglalja magában az érdekes részleteket, a trónörökös előtt pedig oly nagy jövő áll, hogy feszült kíváncsisággal kutatunk minden adat után, mely alkalmas, hogy világot vessen a jövő hősnének a természetére. Mindkét irányban gazdag anyaggal szolgál Bresnitz v. Sýdacoff osztrák írónak legújabb könyve, mely «a habsburgi császári udvarból» címmel bizalmas feljegyzéseket közöl a királyról és a trónörököséről.

Ezekből válogatjuk ki a következőket:

Mikor Wiederhofer tanár halála után a király új orvost keresett, gróf Paar egy Kerzl nevű ezredorvost ajánlott neki, aki a grófot és — ami még többet jelentett — Mária Valéria főhercegnő gyermekeit is már sikerrel gyógykezeltte, a király előtt azonban teljesen ismeretlen volt. Gróf Paar ajánlatára a király beleegyezett, hogy dr. Kerzl másnap délelőtt 10 órakor audienzián jelentkezzen. A kijelölt időben azonban a király hiába várta az orvost és csak vagy egy órával utóbb jelentette a szolgálattelvő hadsegéd, hogy dr. Kerzl megérkezett. Behatárolták és megállt a király előtt, ki haragos tekintettel végigmérte és bosszusan rászólt:

— Azt parancsoltam, hogy 10 órakor legyen itt. Most már nincs szükségem önre. Ezzel hátat fordított neki és dr. Kerzl, úgy látszott, vegzett az uralkodónál való bodogással.

Azokban az orvos még nem adta meg magát. Feszesen állva maradt és noha nem kérdezték, felelt a királynak:

— Felség sürgős halaszthatatlan műtételei keletkezérelhajlanom a helyőrségi kórházba. Felség, egy embernek az élete volt a kockán.

A király megfordult és kérdezte: — És ki volt az a beteg, aki miatt elkéstem?

— A 73-ik gyalogezred egy közlegénye, felség.

A király, szót sem szólva, odalépett Kerzlhez, ki egy közlegény miatt teljes egy óráig várakoztatva uralkodóját, hosszán a szemébe nézett és erősen megrázta a kezét.

Ettől a pillanattól kezdve doktor Kerzl a király orvosa...

Mig a királyról leginkább, mint agasztánról beszél a könyv, addig a trónörökösnek inkább gyermekkoráról fest képet. És igazában ebben a festésben is nem annyira a trónörökös, mint inkább Eapja, Károly Lajos főherceg, a király öccse a főszemély. Egy szinte polgáriasan egyszerű, de annál besnőségesebb családi életbe nyit betekintést. Egy kitűnő családapát látuk, aki a bécsi helyi állomáson, virsilit vesz a gyermekeinek és nyári kirándulásain nyájas és igénytelen inkognitóban beszélget a paraszttokkal és zajongó gyermekekkel akik oda vannak az örömtől, mikor vakációra megtérnek a Öwertholzi viláiba, szóval olyan képet, mely merőben hasonlít a trónörökös konopisti vagy brioni életmódjának képéhez. A mit a szerző az apáról mond mintha egyenesen anticipált rajza volna az immár szintén családapa fiának és Károly Lajos főhercegnek meg Ferenc Ferdinánd főhercegnek és a hasonlósága amellet, hogy kulcsot ad a trónörökös jelleméhez, egyszersmind olyan is, hogy kétségtelenül rokonszenvet kejt iránta.

A szegedi bankbukás áldozata.

Szegedi tudóstónk telefon-jelentése. Podlusányi Gyula nyugalmazott honvédszávezredes, a Szegedi Gazdasági és Iparbank igazgatósági tagja és pénztáros ategnap lakásán föbe lölte magát.

Szakáll József dr. délelőtt kihallgatta Podlusányi Gyula nyugalmazott honvédszávezredes, azt kérdezvén tőle, hogy mit tud a banknál való szabálytalanságról. Podlusányi kijelentette, hogy ő semmiféle szabálytalanságot nem vett észre, mert ha valamit látott volna, úgy jelentést tenni nem muszáj volt. Egy ízben szóvá tette az igazgatóság előtt Jutkovicsnak nyújtott nagy hitelt, de Drágost Kristóf, a váltóosztály főnöke megnyugtatta.

Podlusányi a rendőrségnél történt kihallgatásau tán hozament a Szentháromság-utca 65. sz. lakására, meg ebédejt, bement a fürdőszobájába, levetkőzött és homjokon lötte magát.

A nyomban értesített rendőrség részéről Ferenczy Mátyas ügyeletes rendőrkapitány és dr. Andrassy Ferenc kerületi orvos jelentek meg a helyszínen, akik azonban már csak a beállított halált konstatálhattak.

NYILT-TÉN

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Budapesti nagy divatkelme áruház

20—24 éves megbízható ügyes eladó

segédeket keres

arcképpel ellátott kimerítő ajánlatok „Jövő 333” jelige alatt Mezei Antal hirdetői irodájában Budapest, IV. Eskü-ut 5. intézendők.

Felölős szerkesztő: SZIGETHY GYULA.

„Schönborn-Buchheim Frigyes gróf uradalmi ásványvizeinek u. m.
Szolyvai, Polenai,
LUHI-ERZSEBET
 főraktára és képviselője Hajdu megye részére „Fűszerkereskedelmi Részvénytársaság” „Fűszerudvar” **DEBRECZEN** : **PIACZ-UTCZA 41. SZÁM. ALATT.** :

CSÁSZÁRFÜRDŐ
BUDAPESTEN.
 Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú **kén-szulfid** gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmi iszfürdők, iszborogatások, uszodák, külön hölgyek és úr részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlevegő-szénsavas- és villamvizfürdők. — A fürdőnek kitérő eredményes használatnak főleg csúszóbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés intényos árak. — Gyógy- és zenedíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld. **az Igazgatóság.**

Neubauer János
sodronyműgyáros
 a Stenczinger-ház lebontása miatt **irodahelyiségét és raktárát**
 a gyártelepre helyezte át.
Debreczen, Kétmalom-utca 4. sz.

Thurzófürdő
 A déli Szepességnek egy remeke, ősi fenyvesek közepette. Vasúti állomás Gőlnicz-bánya, 572 m. Posta és távirda helyben.
Elsőrangú klimatikus gyógyhely
 Vizgyógyintézet, vizkurák, inhallációk, diéták, kurák, szabad-, nap- és tófürdők, vilnyozás és massage.
 Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringési, nyagcsere és más egyéb bajok ellen.
 Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárás.
 Kitérő konyha és olcsó ellátás. Elő- és utóidényben 30, július elejétől 6 hetes tartózkodás után 30 százalékos árengemény.
 Szobák egész időnyre olcsó átalányárban bérelhetők.
 Állandó fürdőorvos: Dr. Fanzler Lajos.
 Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság.

Ha „FORHIN”-nal permetez,
 mert a „FORHIN” a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!
 I-SZOT kevesebb agond,
 II-SZOT kevesebb munka,
 III-SZOT kevesebb munkabér!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is! Bármily harmatban is permetezhet vele! Semmi ártalom nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Gyárjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képzett **REZKENPORT** és **BORDÓI PORT** is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást **FORHIN** gyártótól BUDAPEST VI. Váci-út 93.

Nagyszálloda
 GRAND HOTEL BERLIN
 BUDAPEST, VI., Révay-utca 10. szám Andrássy ut mellett.
 TELEFON 137-90. **Szobák 2 K 60 fillértől feljebb.**
 140 minden modern kényelemmel berendezett szoba. Központi fűtés, Lift, Vacuumlaener

VILLANY
 Csillárok a legegyszerűbbtől a legszebb kivitelig **jutányosan beszerelhetők**
 Továbbá mindenféle felszerelési cikkek, valódi **Dr. JUST WOLFRAMÉGÓK**
 16-50 gyertyafényig Kor. 150

Földvárinál
 Debreczeni Első Elektrotechnikai Gyar és Villamos Műszaki Felszerelési Vállalat. Piacz-utcai barak.
Telefon 168. Gyar Széchenyi-u. 55. Telefon 316.
Tanuló felvétetik.

Miért
 Ne fogadjunk el **Má-à-ást!!!**
csak Óriás

FEDÁR
Cipőcrém-et?

Mert
szép fényt ad

Mert Elegnás töl a lábbeli

Mert
puhán tartja

Mert Nem rongálja
 Mert Vizhatlanná teszi
a bőrt

Mert a legkényesebb izlést kielégíti és

Mert egy
Óriás Fedák
 cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy más doboz **30 fillér-ért**
 ebben a drága világban az egyedüli **olcsóság**

Minden szó egyszeri beiktatása **5 fillér.**
Vastagabb betűvel **10 (tíz) fillér**

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kériük.

Apró hirdetések előre fizetendő. Vidékről apró hirdetés díja levéljegyekben is beküldhető

KIADÓ u. ház. 4 szoba, konyha és mellékhelyiségek, világos udvar, jóvízü kut, vilanyvilágítással június 1-re, Jókai-u. 7.

BUTOROK, szőnyegek legolcsóbban beszerezhetők Weisz Gyulánál Széchenyi-u. 19. Telefon 918. butorok részlete is kaphatók

CSINOSAN butorozott különbejárt utcai szoba előszobával vilanyvilágítással kiadó. Töökbalint u. 5

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szönyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, női öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák, ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Ádám órák és ékszerésznel Debrecen, Hunyadi-utca 12. Uyanneki órajavitások legolcsóbban eszközölhetnek.

ŐNT IS ÉRDEKLI! Női és férfi kabátok óriási raktár végezt heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Halvan-u. 17.

A LEGSZEBB fehérneműek bluzok és panyolák készülnek Vár-u. 6. Varró és tanuló leányok felvétetnek.

KIADÓ Csapó-utca 93. számú ház egész udvarral, 33 méter utcafronttal bármely üzleti célra. 1200 korona évi bérért.

TISZTESSÉGES fiatal bejárónő egész napra könyvvel jelenkezhet Kigyó-utca 41. sz., délután 2—6 óra közti.

FODRÁSZSEGÉD állandó alkalmazásra azonnal beléphet Eötvös utca 64.

SAROK bolt bármely célra alkalmas június 1-re kiadó. Mester-utca 39. sz.

RÓZSAFÁK magos törzűek, olcsó árban kaphatók. Széchenyikert 8. sz. alatt.

MODERN háromszobás utcai lakás minden órán kiadó. Könyök-utca 8.

ÜGYES fűszersegéd azonnali belepésre ajánkozik. Ciu a kiadóban.

EUTOROKAT konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József-asztalos (Csapó) Berek-utca.

RÉZGÁLIC legelsőrendű augsburgi métermázsánként 68 kor. 50 fillérért kapható. Cim Homoki Szőlősgazdák Országos Egyesülete Szeged, Tisza Lajos-körút 69. sz.

KIADÓ lakás a Piac u ca 59. számú S einfeld fele házban, az első emeleti utcai lakosztály, 1912 évi november 1-től kezdve kiadó. Értekezhe ni a házmesternél.

EGY butorozott szoba Csapó-utca 19. sz. alatt kiadó esetleg 2 ur részére.

PIAC-U. 85. sz. alatt, a jelenlegi bodega helyiség azonnal kiadó. Étekezhetni Wiener Adolfnál Kossuth u. 27.

LUCERNA friss vágású, ölenként 8 fillérjével kapható Biró Pálnak miképesi országút mellett eső kertgazdaságban.

Porol Fest Tisztít

SZÖVET ÉS CSIPKEFÜGGÖNYÖKET, STÓROKAT, DIVÁNYVÉDŐKET

ÁGY- ÉS ASZTALTERÍTŐKET stb.

HRABÉCZY E. D. Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő r.-társaság.

Ludaser János

női, pipere csipke és rövidaru üzlete (Varosház épület)

Szalag, csipke, kezttyű, ritikül, arcfátyon harisnya és

párisi ujdonságokban

Gyomorgörcs, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitünőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
Debreczen.

HIDVÉGER ANTAL Foglalkozik bank és váltóüzlete az összes bankügyletekkel
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz. TELEFON 416. szám.

FÉLIX-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely

Nagyvárad mellett.

Egész éven át nyitva!

Európa leggazdagabb kénes hév víz-forrása, viz-hőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

ESUZ, KÖSZVÉNY, ISCHIÁS, IZZADMÁNYOK S NŐI BETEGSÉGEK ELLEN.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait. Tükör-kád, iszap-mór és szénsavas-fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó-, zongora- és olvasóterem, kitünő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vaséरणponkint katonazene, tennispálya, gondozott sétautak, 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta. Posta, távirda, interurban telefon.

Curtaxa és zenedij nincs.

Frospektust küld az IGAZGATÓSÁG.